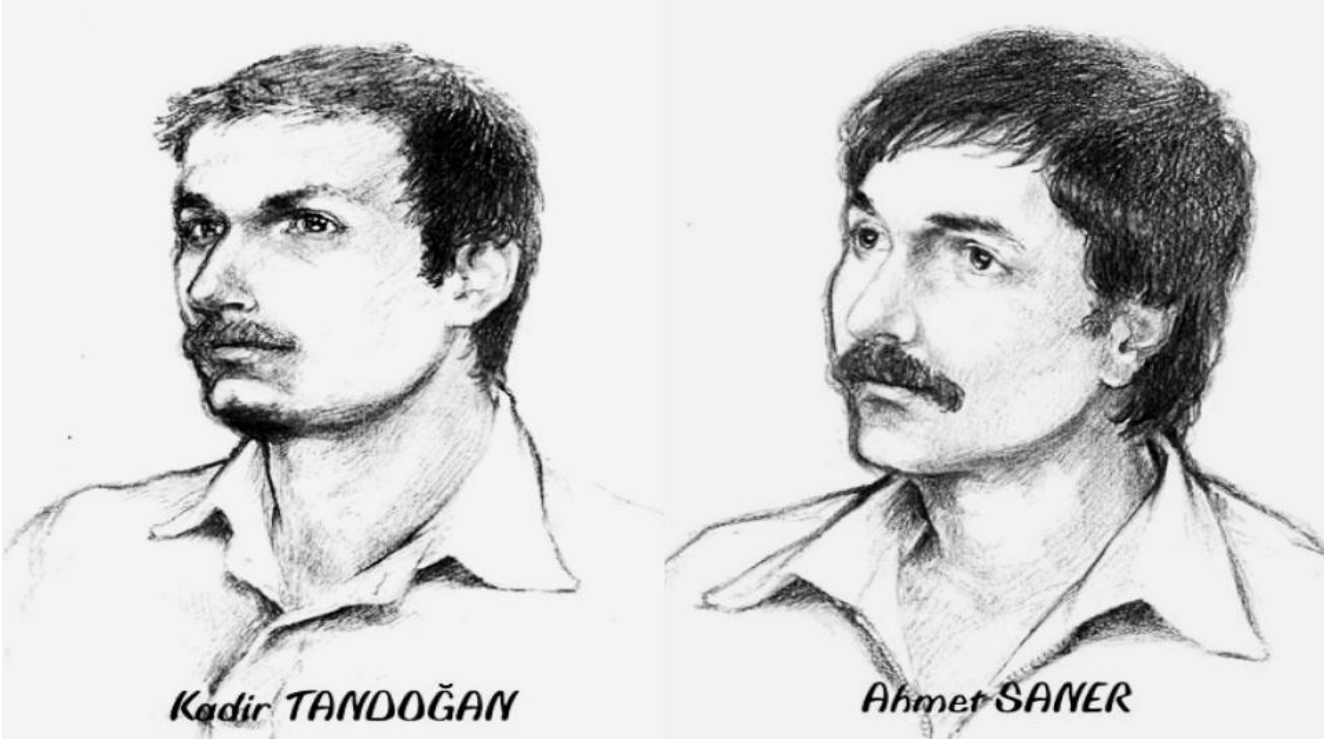

25 Haziran 1981- Paşakapısı'nda Bir Darağacı, İki İdam

Kadir Tandoğan

-

Ahmet Saner

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesi gerçekleştiği an tam bir darbe hukuku uyguladı. "Asmayalım da besleyelim mi" diyen faşist generaller idam istiyordu. İddianameyi hazırlayan Faik Tarımcıoğlu Kadir ve Ahmet'in davasını toplu davadan ayırdı. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 nolu Askeri Mahkeme idam kararı verdi.

O günlerde Ankara'ya bir ABD heyeti gelmişti, içlerinden biri çok tanıdıktı. ABD eski Ankara Büyükelçisi Robert Commer'di. Commer CIA ajanıydı. Vietnam halkı onu iyi tanıyordu. ODTÜ'lü devrimciler onu iyi tanıyordu. Commer'in arabasını 6 Ocak 1969'da ODTÜ'yü ziyareti sırasında arabası Sinan Cemgil, Taylan Özgür, Deniz Gezmiş ve arkadaşları tarafından yakılmıştı. İşte o CIA ajanı yıllar sonra tekrar Türkiye'deydi.

Bu sefer öldürülen CIA ajanı Sam Novello için gelmişti. Kadir Tandoğan ve Ahmet Saner'in davalarını yakından takip etmişti. Mahkemeden önce "Türk ordusu demokrasiye inanıyor" demecini verdi ve gitti. Commer gittikten sonra 23 Haziran 1981 TBMM Danışma Meclisi Ahmet Saner ve Kadir Tandoğan hakkında verilen

idam kararını oy çokluğuyla kabul etti. Bu kadar hızlı yargılama idamın kimler tarafından istendiği belli olmuştu.

CIA'nın şefi Commer bu iki devrimciden 16 Nisan 1980'nin intikamını almak istedi. (Bu tarihte CIA ajanı Sam Novelle ile Ali Sabri Baytar MLSPB gerillaları tarafından cezalandırıldı. Motorsikletle İstanbul'un Beşiktaş, Zincirli'kuyu ve Bebek semtlerinde süren polis kovalamacası sırasında, Hakkı ve Kadir kanlar içinde, Ahmet ise yara almadan yakalandılar. Hakkı kolgu Hastahannede öldürüldü.

Commer'in direktifini 12 eylül darbecileri 25 Haziran 1981'de yerine getirdi. Aileler çağrıldı, görüşmelerine çok kısa izin verildi. Avukatları ile görüşmelerine engel olmak istediler. Gerilla marşını söylerken ağzını kapatmaya çalışan askeri kafa atarak engelledi. Marşını sonuna kadar söylemesine kimse engel olamadı.

Önce Ahmet Saner Avukatlarla görüştü. "Yani tren kalkıyor mu? Bilet kesildi mi?" diye sordu. Avukat Nebi Barlas çok üzüntülüydü adeta yıkılmıştı. Ahmet Saner "Nebi abi niye bu kadar üzülüyorsun? Lütfen Nebi abi bırak üzülmeyi, arkadaşlara söyleyin, biz trene biniyoruz, onlar treni kaçırmayınlar," diyerek Nebi Barlas'ı teselli etmeye çalışıyordu.

Paşakapısı cezaevinde gece yarısı 3.30'da Ahmet Saner marş söyleyerek cezaevi avlusuna getirildi. Savcı hükmü okuduktan sonra Ahmet: "Bizi asanlar şunu bilsinler, kendileri de bir gün asılacaklar!" diye haykırdı ve sandalyenin üstüne çıktı. İpi boynuna geçirdi. Kahrolsun Emperyalizm, Kahrolsun Faşizm, Yaşasın Mücadelemiz son sözü oldu ve sandalyeye tekmeyi attı.

Daha sonra Kadir geldi, avukatları ile görüşmeye. Kadir de aynı Ahmet gibi, arkadaşlarına selam söylemelerini, üzgün olmadıklarını, başlarının devamlı dik olduğunu söyledi. Dini vecibeleri yerine getirmek için İmam getirmişlerdi. Ahmet'de, Kadir'de İmamı kabul etmedi.

Saat 3.55'de Kadir Tandoğan avluya getirildi. Kadir, ağır ağır geldi, darağacının önünde durdu. Savcı, hükmü okudu ve "bir diyeceğin var mı?" diye sordu. Kadir, "var" dedi: "Anayasalar toplum için, emekçiler için, halklar için, işçiler için yazılır. Ama maalesef bizde belli bir zümre için kullanılıyor. Ve inanıyorum ki; halkın, emekçilerin, işçilerin sahip olacağı anayasalar gelecektir."

Sandalyenin üzerine çıktı. Cellat ipi Kadir'in boynuna geçirmekte zorlanıyordu, elleri titriyordu. Kadir cellada dönüp:

“Sakin ol kardeşim telaşlanacak, acele edecek bir şey yok. Biraz sakın ol” dedi. Kadir sakindi, korkanlar onlardı
Kadir’in sloganları cezaevi havlusunu inletti. “Yaşasın Türkiye Halklarının Kurtuluş Mücadelesi, Kahrolsun Oligarşi, Katil Oligarşi” son sözü oldu ve yoldaşı Ahmet gibi sandalyeye tekme attı.
Ahmet Saner’in tekmelediği sandalyede ve aynı ipte Kadir Tandoğan asıldı. Göğü feteden Kadir Tandoğan-Ahmet Saner-Hakkı Kolgu...

Kahrolsun Emperyalizm

Ya Özgür Vatan Ya Ölüm